

Купрієвич Вікторія Олександрівна,
*кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри професійної і вищої освіти
Центрального інституту післядипломної освіти
ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України*

ЧИННИКИ ВПЛИВУ НА ТРАНСФОРМАЦІЮ ЗМІСТУ ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ

Проблема професійного розвитку педагогічних працівників закладів освіти в умовах відкритої освіти була і залишається актуальною. Підвищення якості педагогічної освіти, її оновлення відповідно до сучасних цивілізаційних вимог сприяє послідовності і змістовності трансформаційних змін, які сьогодні задекларовані у нормативних документах, що регламентують розвиток освітньої сфери.

Важливість трансформації змісту професійного розвитку педагогічних працівників в умовах відкритої освіти зумовлена необхідністю подолання низки суперечностей, зокрема між: сучасними вимогами суспільства до особистості педагогічного працівника закладу освіти та якістю його професійної діяльності; необхідністю докорінної зміни характеру взаємозв'язків між усіма учасниками освітнього процесу й неготовністю значної частини педагогічних працівників до відповідних змін; новими вимогами суспільства та соціальними запитами до рівня професійної компетентності та майстерності педагогічних працівників закладів освіти і неготовністю сучасної системи освіти до їх повноцінного задоволення.

Зростання обсягів інформаційних потоків у різних сферах буття, відмирання професій і утворення нових – все це створює нові швидкі і, тому не завжди успішні, трансформаційні процесі в освіті. Для подолання проблем організації сучасного освітнього процесу велике значення має система зворотного зв'язку між її суб'єктами, спрямована на реалізацію стратегічних освітніх цілей як закладу освіти зокрема, так і освіти країни загалом.

Наше інформаційне суспільство формує нову філософію освіти на засадах упровадження ідей відкритої освіти. Саме це дозволяє гідно зустріти виклики інформаційного суспільства й відреагувати на трансформацію освітнього запиту щодо підготовки фахівців освітньої галузі високої якості, вмотивованих на ефективну діяльність в умовах динамічних змін за різних, навіть несприятливих умов.

Відкрита освіта становить собою гнучку систему отримання знань, доступну будь-якому бажаючому без аналізу його освітнього цензу та регламентації періодичності й тривалості навчання, що розвивається на основі формалізації знань, їх передачі та контролю з використанням інформаційних і педагогічних технологій. Відкрита освіта в післядипломному просторі не дорівнює відкритому доступу до освітніх і навчальних матеріалів, не обмежується лише наданням усім охочим вільного

доступу. Передусім ідеться про розвиток освіти через відкриті технології освіти дорослих, відкритий контент і відкриті знання, прозорість системи, взаємоузгодженість усіх її компонентів, а також спільне створення, експериментування, роздуми, обмін і застосування накопичених ідей і знань, досвіду суб'єктів [3].

Під відкритою освітою в сучасній педагогічній науці здебільшого розуміється та, яка здобувається за умов вільної реалізації індивідуальних потреб усіх суб'єктів освітнього процесу. Під дидактичним супроводом відкритої освіти слід розуміти сукупність тих методик, форм і засобів навчання, які дозволяють повністю реалізувати основні освітні завдання.

До основних завдань відкритої освітньої системи можна віднести:

- максимальну індивідуалізацію можливостей і потреб тих, хто навчається;
- збагачення дидактичних набутоків існуючих педагогічних систем та підсилення їхніх дидактичних характеристик;
- забезпечення виваженого з педагогічної точки зору використання інформаційних ресурсів;
- розширення можливостей для вільної освітньої комунікації;
- надання можливості самостійно здобувати потрібний обсяг знань, використовуючи ІКТ та єдиний інформаційний простір тощо [2].

Основною функцією відкритої освіти можна вважати підготовку тих, хто навчається, до повноцінної та ефективної участі в соціальних і професійних сферах життя відповідно до вимог інформаційного суспільства. Відкритість освіти не лише забезпечує доступ до цифрового вмісту, а й удосконалює систему управління освітою та контролю її якості.

Професійний розвиток педагогічних працівників закладів освіти має стати неперервним. Саме тому перед системою освіти стоїть базове завдання — розроблення сучасної моделі безперервної освіти в контексті запитів інноваційного, інтернаціонального суспільства, перспектив розвитку національної економіки та глобальних технологічних змін. Отже, питання модернізації освіти, визначення перспективних шляхів безперервного професійного розвитку і підвищення кваліфікації педагогічних працівників, підготовки конкурентоспроможних на ринку послуг фахівців, адаптованих до сучасних соціокультурних умов, здатних до безперервного самонавчання, саморозвитку та самовдосконалення упродовж життя, є ключовими завданнями для досягнення стратегічної мети [1].

Список використаної літератури

1. Купрієвич В. О. Пріоритети та перспективи професійного розвитку педагогічних та науково-педагогічних працівників. *Інноваційні трансформації в сучасній освіті: виклики, реалії, стратегії* :зб. матер. III Всеукр. відкр. наук.-практ. онлайн-форуму, Київ, 15–16 черв. 2021 / за заг. ред. І. М. Савченко, В. В. Ємець. Київ. Національний центр «Мала академія наук України», 2021. 414 с. С. 105-107. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/728573/>

2. Професійний розвиток педагогічних і науково-педагогічних працівників в умовах відкритої освіти: освітні практики: метод. реком. / авт. кол.: Л. М. Петренко, Л. Ю. Султанова, П. С. Олешко, В. О. Купрієвич та ін. / за наук. ред. Л. М. Петренко. Луцьк: Волиньполіграф, 2021. 92 с. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/725123/>

3. Професійний розвиток педагогічних і науково-педагогічних працівників в умовах відкритої освіти. [Сергеева Л.М., Муранова Н.П., Микитюк С.М. та ін.]: методичний посібник. Чернівці: Видавничий дім «Букрек». 2023. 218 с.